

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Égy évre . . . 12 kor. — fill.
Fél évre . . . 6 kor. — fill.
Három hónapra . . . 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn delben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Főszerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Felolós szerkesztő:

BRAUN HENRIK.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi
dája, Barátok tere, Manóflóra
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 42.
Nyitlatter soronként 40 fillér.

Szinpompa.

A czimról itélve azt lehetne hinni, hogy valami nagy télikert remek termékeiről; üvegházakban épült s fejlesztett orchydeák, crisantenumok, pálmák szemet gyönyörködtető szinpom-pájáról mesélve, akarnék szentimentális ömlengésekbe bocsátkozni. Vagy valami előkelő főúri estély nigh-life-hölgyei-nek pompás toilette-jeit: a krém-i rózsaszín, világoskék, fehér, fekete se-lyem, bársony, brocát és más drága szövethől készült szabó remekművek fenséges szinharmoniaját igekeznék, — a tollat ecsetként használva lefesteni.

Szó sincs róla! Csak bizonyítan, akarom, hogy mi chauvin magyarok, — a kik ha loyalisak vagyunk ugyan, de Pecsovicok nem, — utáljuk a „Schwarzgelbet“. Elvi meggyőződésből nem szeretünk semmit a mi sárga-fekete. Ez helyes. De ezen változtatni nem lehet, sőt nem is szabad. Lega-lább az a fekete ne volna benne, a sárgával tán nem is törődnekk annyit. had sárguljon tovább is az irigységtől. De nem lehetne talán a fekete helyett az ártatlanság színét, a fehéret használni, ez nagyon szép szinharmonia volna, vagy legalább is szecessiós.

Szecessiós! Ez ma talán a fődolog. Szecessió a politikában, a hazafiság-ban, a művészetben, a kritikában és a tüntetésben. Sőt legujabban a színek-ben is. A sárga-fehér színt egyesek a pápa színének, mások Szemere Miklós színének tartják, ki az ő nevét viselő klerikalís politikájú egyetemi 999 ifju asztaltársasága felett ugy a hegemoniát, mint a szeptert tartja. Sok az egye-temi ifjuság között az olyan ambiciózus és szorgalmas, de szegény fiatal ember, akinek a legszükségesebbre sem telik, akinek egy meleg téli kabát nem ár-tana. Ezt kellene támogatni, ezeket igekezzenek a vastag bundákba bur-kolódzó 999-ek elősegíteni. Igaz, hogy éppen ezek az anyagiakban szegényebb, de liberális felfogásukban és testvér-érezésükben gazdagabb ifjak talán, sőt bizonyosan el sem fogadnák a szüksé-gelt ajándékot, mert jól tudnák, hogy

azon 1000 lépésről is meglátszanék a 999-es szám. De lehet ezen diszcretebb és hivatalosabb (talán valami külön segély alap alakjában) módon segíteni. Tegyük össze a kidobni való koronái-kat és forintjaikat mindazok, kik más helytelen dolgokra a feltűnési viszke-lettség iniciatívájából oly dolgokra pa-zarolják pénzüket, hogy ezáltal nem-csak hogy elismerésre nem, hanem még határozott rosszalásra találnak a nagyközönség s egy maroknyi kivétellel az egész társadalom részéről. Nem lehet rendelkezni másoknak, mások vagyona felett.

De mindazonáltal a legnagyobb ér-telmetlenségre vall a legutóbbi koszo-ruzási aktus. Hogy az egyetemi külön hadtest a „Brigád“ kivonult a képző-művészeti társulat csarnokába és meg-koszoruzott egy halom festményt csak ugy Hübele Balázs módjára, ez magukra művészekre nézve sem lehet valami különös dicsőség, munkájuk és művé-szetük pártatlan elismerése. Mert a „Brigád“ e tekintetben aligha bír szak-értelemmel vagy műérzékkel, műbírá-latuk pedig nem lehet a művészi kri-tika kifolyása.

De ez legalább feltűnést kelt, felköl-ti a magasabb körök érdeklődését. Hogy ezen érdeklődés nem a tettel való szinpáthia az világos, fődolog, hogy van miről beszélni. S mentől nagyobb a tett helytelensége, annál nagyobb a por melyer az felver. S mivel minden dolog felett való ítélkezés és bírálat pro és contra véleményt fejleszt, meg van a kellő eredmény: egy újabb kis botrány, mely a közvélemény nyilvánulásának újabb alkalmat szolgáltat.

Ne feledkezzen meg azonban a „Brigád“ arról, hogy a képzőművészeti társulat ugy anyagi, mint erkölcsi fej-lődését nem egy főúri maecenás vagy a klerikalizmus, sárga-fehér színét öltő egyetemi 999 ifjak fejlesztik és moz-dítják elő, hanem csakis, s kizárólag a nagyközönség, mely a történektből levonva a konsequentíát, könnyen in-dolenssé válhatik; s így a művészet kárának értelmi szerzősége csakis a „Brigádra“ hárul. *Losonczy Sándor.*

Különfélék.

Sándor községnek Szabadkához csatolása.

Magyarország legnagyobb területű városa.

Szell Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter a képviselőház szom-bati ülésén a következő törvényjavas-latot terjesztette a képviselőház elé:

1. §. Sándor község Bács-Bodrogh várme-gyéből Szabadka szabad királyi városba közigazgatásilag átkebelezetlik. 2. §. Az or-szágyűlési képviselőválasztói jog gyakorlása tekintetében Sándor község az ó-kanizsai választókerületből, Szabadka városi II választókerületbe az 1908. év január hónap 1-én kezdődő loghatálylyal átkebelezetlik.

Városunk fejlődésére igen fontos mozzanat ez.

Még 1898-ban kezdődött meg a moz-galom, hogy Sándor község közigazga-tásilag Szabadkához csatoltassék. Szom-szédos viszonyban vagyunk Sándor községgel, úgyszólván Szabadka kül-városának tekintették, a sándoriak itt szereztek be mindent nálunk az adót itt fizették be és mégis a megyéhez tartozott közigazgatásilag.

Főispánunk, polgármesterünk és or-szágygy. képviselőinké az érdem, hogy nem hagyták elaludni a mozgalmat és daczára az óriási akadályoknak melyek a megye részéről a terv keresztülvitele ellen támasztottak mégis elértük azt, hogy a kormány meghallgatta jogos kívánságunkat és magáévá tette azt.

1899-ben, mikor az állategészségügyi körzeteket megalakították, sehogy sem tudtak megállapodni abban, hogy Sza-badkával szomszédos Sándor község-gel mit tegyenek, rendelkezési joga nem volt a városnak, miután a me-gyéhez tartozik, tehát óriási akadály gördült az állategészségügyi körzetek keresztülvitele elé.

Főispánunk, akit a legnagyobb érdem illet meg, hogy kívánságunk a meg-valósulás stádiumába került, az állat-egészségügyi körzetekre vonatkozó, a miniszteriumhoz intézett felterjesztésében ezt a körülményt, t. i. hogy Sándor község külön közigazgatási területet képez, hangsúlyozta leginkább mint legtöbb akadályát az állategészségügyi körzetek keresztülvitelének. Ez indította tehát a

ministerelnökök mint belügyminisztert arra, hogy a törvényjavaslatot megtegye.

Sándor községnek idecsatolása következtében Szabadka város lakosainak száma körülbelül 1800 lélekkel szaporodik. Hogy gazdaságunk, kereskedelmünk és iparunkra nézve mily fontos tényező ez, azt bővebben magyarázni fölösleges.

De nemcsak a lélekszám szaporodik, hanem a város területe is nagyobb lesz úgy, hogy területre nézve Debreczent megelőzze az elsők leszünk a városok között, mert eddig a legnagyobb területű volt Debreczen: 166.296 kat. hold.

Szabadka	166.077 kat. hold
Sándor	3.114 „ „

összesen 169.191 kat. hold területű lesz a városunk, nem számítva a beépített területet.

Politikailag is igen fontos az egyesítés.

Sándor községet a II-ik választókörülethez fogják csatolni. A választók száma körülbelül 140 nagyjából szabadelvű pártiak, a választásokra tehát ha nem is döntő, de lényeges befolyást fog gyakorolni ez a körülmény.

Annyi bizonyos, hogy a sándoriaknak régi hó vágya lesz teljesítve ha a törvényjavaslatot a képviselőházban elfogadják, és ez bizonyos, mert nincs ok a visszautasításra.

Örömmel üdvözöljük főispánunkat és polgármesterünket, hogy ezt a nagy munkát keresztülvitték és a megvalósulás stádiumába juttatták.

— **Rendkívüli közgyűlés** lesz szerdán Schmausz Endre főispán elnöksége alatt. A közgyűlés tárgya a borítal és huszofasztási adó bérletére vonatkozó tanácsi javaslat.

— **Képviselő jelölések.** A közelgő városi képviselő választásokra erősen készülődnek a pártok. A hatósági párt tegnap délután két helyen tartott jelölő értekezletet a választó közönség nagy részvétele mellett. Az értekezleten jelen volt *Mamusich Lázár* polgármester is akit párthívei lelkesen ünnepeltek. A VIII. körben jelöltettek: Weinhard Manó, Kovács János, Szutrély Gyula, Dr. Vécei Samu, Sebestyén Mátyás, Báthori Mátyás, Ognyanov György. Még egy szerb és két vasuti altiszt képviselőt fognak jelölni, a személyekbe még nem állapodtak meg. A VII. körben jelöltettek: Lányi Mór, Palotay Bódog, Buchwald Lázár, Kuthy György, Deutsch Zsigmond, Horvátovits Ernő, Vetrő János, Krnyájszki József Mitó.

— **A Szabad Lyceum.** Az idei harmadik előadás sorozata tegnap nyílt meg. *Kosztolányi Árpád* gimnasiunai igazgató, az egyet elnöke szép beszédben fejtegette az egyet nemes célját, melyet megvalósítani vállalkoztak az idei felolvasó urak. A szép megnyitótán *Pásztor Endre* gymn. tanár lépelt a felolvasó asztalhoz s tartotta meg az ez idei

felolvasást. A felolvasás címe »Érzelem és művészet« volt. Felolvasó igen szérenesen s nagy ismerettel s mindig szellemesen fejtegette az érdekes témákat. Igen szép része volt a felolvasásnak különösen ott, a hol az érzelmeket fejtegeti. Kár, hogy a kellemetlen idő sokakat visszatartott a megjelenéstől. De így sem lehetett panasz, mert válogatott s előkelő közönség volt jelen.

— **Thaly Kálmán és Bottyán. Sziebenburger títii,** a Rákoczy kor legkiválóbb ismerőjét és íróját: Thaly Kálmánt meghívta darabja előadására. Jövő számunkban bővebben emlíkezünk meg erről a meghívásról, most csak annyit, hogy a kitűnő történetíró levélben megkérte a szerzőt, hogy a mű címét változtassa meg, a „Vak“ jelzőt gunynév, maradjon csak *Bottyán generális*. Sziebenburger készséggel tett eleget a kívánságnak s így „Bottyán generális“ a címe a nálunk szerdán először színe kerülő történelmi műnek.

— **Uj orvos.** Dr. Pollák Lajos földink, ki ez év tavasza óta külföldön időzött orvosi tanulmányuton, hazaérkezett városunkba és működését a mult hét folyamán megkezdte.

— **A póttartalékos büne.** Tegnap este a majsai uton Jurics Mihály 86. gy. e. póttartalékos minden ok nélkül leszurta Vászics Milos borbélyegedét. Bandin Milos borbély és segédje Vászics Milos hógolyóval dobálóztak tegnap este. Jurics póttartalékos éppen arra ment, nem tetszett neki, hogy játszanak, felébredt benne a katonai virtus minden ok nélkül megtámadta Vászicsot és szorongóval mellbeszurta, ki a sebesülés következtében eszméletlenül összeesett. A bünesetet bejelentették a rendőrségnél és a katonai parancsnokságnál. A garáza katonát elfogták és elzárták, a sebesült borbélyt pedig a mentők a közórházba vitték, ahol dr. Sánta azonnal operálta. A seb életveszélyes.

— **Szívárvány novemberben.** Nem mindennapi látványosságnak voltak a héten tanu s zentiaik. Gyönyörű szívárvány jelent meg az égbolton s ott is maradt kellemes, szinte tavaszias időjárás mellett percekig.

— **Robinsonok.** Ismét két a nagyvilágba vágó fiút toloncoztak haza szüleikhez Ó-Becse-re. Szerdán már ott volt Fiuméből Reinhard Antal lakatossegéd és Gulyás Sándor szűcssegéd munkakönyve és a kikötő parancsnokság amaz értesítése, hogy a fiuk illetőségi helyükre utba indítottak. A két fiatal, alig 18 éves legényke, az új világba iparkodott. Azt vélték, hogy sokkal könnyebb ott az élet. Aranyhegyekről, könnyen omló kincsekéről talán olvastak is már valamit és felzajlott képzeletük oda vágott, ahol a kenyérfű és kókusz terem. De kemény dió volt ez, mert már az első nagyobb állomásnál megakadtak utjukban. Fiuméig csak eljutottak valahogy, de itt már nehezebben ment a vándorlás. A végtelenbe nyúló tengert el-el bámulták a mólókról, epedve néztek egy-egy távozó hajó óriásra, de nem volt mód a hajókra jutni. Pénzük nem volt, a magyar nyelven kívül mást nem tudtak és így csak ácsorgással töltötték el az időt, mig nem a révkapitányság embereinek feltűnt a két kóborló magyar fiú. Kérdőre vonták őket s miután nem tudták kimutatni a megélhetést és foglalkoztatásukat, egyszerűen értesítették Ó-Becse előjáróságát, hogy tudassák a fiuk szüleit hol létükről. Azóta a hét Robinson már idehaza is van és így megfogott a hős buroknak két elszánt vitéze, a kiket a rideg rendőrség nem akart

megérteni, a szivtelen hajósok pedig nem akarták őket oda mesze elvinni.

— **Vártesi Károly** jeles írónak Konstantinápoly című utirajzai hatvanöt képpel illusztrálva megjelentek. A világszép városról azt azokat az egyes, önálló utitárczái gyűjtötte össze ebben a könyvben, melyeket nagyobb részben a Budapestben megjelenő szépirodalmi hetilapok időközönként már közöltek s folyvást közölnek. A tetszetős vászonkötésben 21 ívből álló, stílzált és tárgyyszerű czimtalával ellátott könyv ára 6 korona. Kapható a szerzőnél Zomborban és legzélszerűbben postautalványon eszközölhető, megrendelés után azonnal bérmentve küldi.

— **Szerencsétlenség.** Pollák Mendi házi-szolga tegnap délután a pinceszébe akart lemenni, leesett és fejét több helyen bezúzta. A mentők a közórházba vitték.

— **Verekedő sógor.** Grünfelder Antal helybeli lakos nem valami jó viszonyban él a feleségével, több verést kap tőle, mint enni. Tegnap és tegnapelőtt is a sógor segítségével alaposan eldöngteték úgy, hogy a mentők segélyét kellett igénybe venni.

— **A kártyázás vége.** Liptai István esztergályos segéd szombaton este kikapta a heti bérét és belért egy kocsmába, ahol csakhamar akadt kártyakompania. Mikor már körülbelül 6 koronát vesztett, észrevette, hogy partnerei hamisan játszanak. Felugrott és egyiket arczul ütötte, mire ez felkapta vasbotját és fejbe vágta Liptait. Az elhívott mentők bekötözték a sebet.

— **„Választási epizódok“** cím alatt kötetbe foglalva kiadom mindazon tréfát és kortesfogást, melyet a lerajzolt képviselőválasztásoknál elkövettek; ugyszintén a kortesnóták szövegét is. Felkérem mindazokat a kik ilyenekről értesülnek, sziveskedjenek velem azokat haladéktalanul közölni és egyben tudtomra adni, hogy közleményű a forrás elemelésével jelenhet-e meg Székely Tivadar (VIII., József-körut 20.).

Külföldi tanulmányutamról hazaérkezve, orvosi gyakorlatomat mint egyetemes orvostudor, de különösen mint

gyermekorvos és bőrgyógyász

a mult hét folyamán megkezdtem.

Rendelési órák d. e. 8—9 és 1/2—1-ig, d. u. 2—4-ig.

Szegényeknek ingyen rendelés.

Dr. Pollák Lajos,

Kossuth Lajos-utca, Vojnits-féle palota
I. emelet jobbra.

SZÍNHÁZ.

Nov. 28.

A kornevillei harangok.

Planquette muzsikája sohse fakul meg, pompás színből sohse veszt, mindenkor élvezettel hallgatjuk és de kiválék szeretjük „A kornevillei harangok“ édes-bájós zenéjét, nem csoda hát, hogy egészen megtelt ma este a színház. „Vége jó, minden jó.“ Van valami igazság ebben a németek csinálta közmondásban. Mert a mai előadásnak az utolsó felvonása igen jó volt, mig az első kellő csak mérsékeltlen jó és a közönség mégis úgy távozott, mintha az egész előadás jó lett volna. — Elbizta tán magát az operette ensemble, vagy nagyon megbizott benne a

direkcio; ismert operette, régi, sokat és sokszor játszott: menni fog, mint a karikacsapás. — Nos nem ment úgy, csak éppen a vége csaltant.

Grenisöt *Kenedich Kálmán*, ez a minden ízében kitünő színész, vendég tenoristánk játszotta.

Nem emlékszem, hogy öt-hat éven belül adták volna a „Népszínházban“, így hát a rokonszenves művészek is újdonság számba mehetett Greniső szerepe. — Hangja is, mintha fátyolozottabb lett volna ma, mindenestre nyomasztó hatással volt játékára is a többi szereplők ingadozása és sűrű extemporizálása. A harmadik felvonásban azonban a színpadon a hangulat egyszerre lelkes lett, Serpolette (*Kállay Jolán*) nemcsak szép, de igazi Serpolette volt; csupa tűz, csupa kedély, csupa elragadó báj és most Greniső is úgy érezte, hogy méltó hozzá, az ő művészi játékához az ensemble és zajos, hosszantartó taps zúgott fel a szép finale után.

Különös dicséret és csak az elismerés hangján szólhatunk *Rátkai Gáspár* apójáról, aki nemcsak ambícióval adta szerepét, de tehetségének, művészi játékának legigazibb sikerét aratta ma. Megrázó és megindító volt második felvonásbeli nagy jelenetében és művészi az utolsó felvonásban. Sok megérdemelt tapsot kapott.

Szögyi Gina (Zsermén) distingválta, finom játékával és gyönyörű énekével, *Falussy* szintén szép énekével érdemelte ki a tapsokat.

Ferenzi (bíró) ötletes volt, mint mindig, a kar sokszor a féktelenségbe csapott, különösen a női kar, amely kelletlenül többet improvizált, ami csak hátrányára volt az előadásnak.

A vasárnapi előadások.

Nov. 24.

Délután Gárdonyi remekműve *A bor*, este Csepreghi népszínműve: *A piros bugyellár* szerezték igaz élvezetet a közönségnek.

A délutáni előadásra annyira megtelt a ház, hogy szinte roskadozott. Taps, megéljenzés pedig annyi volt, hogy rengett bele a ház. Igazán nagy elismerés illeti direktorunkat, hogy Gárdonyi művét a félhelyárs publikumnak már most, amikor még csak harmadszor játszik, bemutatta. De hálás is volt ez a jó közönség, az a több száz diák és nép. Az előadók a régiak voltak, jól játszottak, rendkívül sok tapsot kaptak annyira, hogy

a közönség akár megismételtette volna az egész előadást elejétől végig.

Új volt Szunyog Rozi szerepében *Vedrői Gizi*, akit ma láttunk először szerepkörében. Kár, hogy 3-ik felvonásbeli szép jelenetét az idő előrehaladottsága miatt meg kellett huzni. Kedves, természetes játékáért megérdemli dicséretünket. — Szeretnénk, ha a direkcio egy igazi naiv szerepet adna a kisasszonynak, a ki igaz szeretettel és ambícióval indult — úgy látszik — a színészi pályára.

Az esteli előadás: minta előadás volt. Telt házat érdemelt volna ma *A piros bugyellár*, nemcsak mert *Kenedich Kosza Gyurkója* egyike volt a művész legjobb alakításainak, amit — sajnos, de így van: különös dicsérettel kell felemlitenünk, mert a művészek, első sorban a tenoristák, erre a szerepre nem igen szoktak sok gondot fordítani. A vendég művész hangja gyönyörűen csengett, szépen, mély érzéssel énekelte a magyar nőiákat.

Török Zsófi szerepében *Sz. Kállay Jolán* arról tett bizonyoságot, hogy ma-holnap a vidéknek nemcsak a legszebb, legbájosabb, de legeredetibb és legjobb népszínmű énekesnője lesz ez a gyönyörű fiatal asszony. — Különös és elragadó bájjal ruházta fel a művésznő *Zsófi* asszonyt. Igazi, tűzről pattant magyar menyecske volt, aki vég nélküli tud szeretni, megbecsüli az ő deresedő ura háza-becsületét, bár nem tagadja, hogy szeretője volt *Csillag Pálnak*, de aki ha megbántják — összerementtéli az egész világot. Eredeti, zamatos játékához jár kellemes hangja és szép éneke.

Kitünő volt *Baróthy* (Török bíró), művészi *Falussy* (*Csillag Pál*) játéka és gyönyörű az éneke. Az előadás egyébként is díszére és dicsőségére vált szintársulatunknak.

Zombola-estély
az „**Ötthon**“ kávé-
házban!
csütörtökön, nov. 28-án.
Gyönyörű emlék-tárgyak
Deutsch Yzidor látszerész Kossuth-utcai
kirkatában megtekinthetők.
Belépti-díj 20 kr.
Kezdeté színház után.

Törvénykezés.

Sikkasztással vádolt földbirtokos.

A szabadkai kir. járásbíró előtt kényes ügyet tárgyaltak tegnap délelőtt. Az eset bűnügy, mert helytelen uton akart jogos követeléséhez jutni a vádlott, nem gondolván arra, hogy ezzel bűncelekményt követ el.

Szobotich kir. járásbíró előtt folyt le a tárgyalás. A vádlott *Kopilovics Lukács* földbirtokos és városi képviselő volt, azzal volt vádolva, hogy 160 koronát jogtalan uton magának megtartott és ezzel a sikkasztás vétségét követte el.

Kernyájszki István korcsmáros menyé volt a panaszos, aki azt a panaszt tette, hogy átadott *Kopilovicsnak* egy 200 frtról szóló *Kernyájszki István* nevére kiállított halotti könyvecskét azzal a megbízással, hogy zálogosítsa el.

Kopilovics átvette a könyvet, el is zálogosította 160 koronára, a pénzt azonban nem adta át panaszosnőnek, hanem megtartotta magának azon a címen, hogy *Kernyájszki Istvánnak* egy 360 koronás váltóját neki kellett kifizetni, minek folytán *Kernyájszki István* neki 360 koronával adósa. A tárgyalás során vádlott a váltót be is mutatta.

Panaszosnő a védekezést nem fogadta el, mert a könyvecske az ő tulajdonát képezte, az arra felvett összeg neki átadandó volt.

A tanukihallgatás befejeztével az eljáró járásbíró *Kopilovics Lukácsot* sikkasztás vétségében bűnösnek mondta ki és ezért 6 napi fogházra átváltóztatható 60 kor. pénzbírságra ítélte. Kötelezte továbbá a bűnügyi költségek megfizetésére és a 160 kor. visszafizetésére.

Vádloit az ítélet ellen felebbezést jelentett be. — A panaszost *Dr. Fischer Jákó*, pinaszlottát *Dr. Vojnich H. József* ügyvédok képviselték.

Telephon 122. Telephon 122.

Jüzi **FA** vágott
vagononként valamint ölszámra és 100
klgr.-ként vágottfa finom szalon
Porosz-szén
vagononként előre megrendelve legolcsóbban
Braun Herman fiánál,
a huszár-lovalda mellett.

 !Szabad bemenet a raktár megtekintésére!

HIRDETMEŒY.

Az új elegánsan berendezett

BUTORÁRUHÁZ

Rosenfeld és Kovács törv. bej. cég alatt az Edény-piaczon (Bathyány-
utca, a volt Róth-féle házban) folyó évi november hó 26-án nyitják meg.

 Menyasszonyi kelengyék a legelegánsabb kivitelig.

Nagy választék czélszerű karácsonyi ajándékokban.

 !Szabad bemenet a raktár megtekintésére!

Minos vétel-kényszer!

Minos vétel-kényszer!

200 korona jutalom

annak, ki egy helybeli, nős fiatal embernek **állandó állást szerez** helyben vagy vidéken, esetleg ovadékkal is rendelkezik. — Bővebbet a hirdetőnél. Czim a kiadóban.

9223. sz. 1901. II. kv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy Perics Vitéz és csatl. társai végrehajtónak Sárcevecs József jog utóda Sárcevecs Anna végrehajtást szenvedő elleni 750 korona — fillére tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbíró) területén levő Szabadka város belterületén fekvő a szabadkai 18716 sz. betétben A 4 2230 hrsz. a. foglalt Sárcevecs József végrehajtást szenvedett jog utóda Sárcevecs Anna nevű álló ingatlanra mégpedig a C 9 sorsz. a Sárcevecs József javára bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti jog fenntartása mellett az árverés 1556 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901. évi december hó 10-ik napján d. e. 9 órakor a szabadkai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság árverező szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 1556 koronát 60 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfólyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi ministeri rendelet 8. §-ában jelölt ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezeihez letenni: avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszoigáltatni.

Szabadkán, 1901. évi szeptember hó 6.

A kir. trvszék mint II. kv. hatóság.

Dr. Fáblán, kir. trvszéki albiró.

1786. szám. 1901.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közölni teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék 19421/901 számú végzése által Közgazdasági bank részvény társaság javára Hoffmann szül. Lipoencsics Teréz szabadkai lakos ellen 450 kor. — fill. tőke, ennek 1901. évi Január hó 28. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 89 kor. 32 fillér perköltetés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 690 kor. — fill.-re becsült bitorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatulnak.

Mely árverésnek az 1901. V. 2138/2 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen vagyis Szabadkán I. kör Eötvös utca 62 hsz. leendő eszközésére 1901. évi December 7-ik napjának délelőtti 9 $\frac{1}{2}$ órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legőbbit gerőnek becsáron alul is eladatul fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1901. évi november 23.

Bende, kir. bir. végr.

JÓ ES OLCÓ ÓRÁK!

3-évi jótállással privát vevőknek

KONRAD JÁNOS
óragyára, arany, ezüst és ékszer
árak szállító-háza.

BRUX (Csehország)
jó nickel-rem.-óra . . . frt 3.75
Valódi ezüst rem.-óra . . . frt 5.80
Valódi ezüst lánc . . . frt 1.20
Nickel ébresztő óra . . . frt 1.95
Cégem a cs. és k. Birodalmi
üzemmel van kitértve, számtalan
arany ezüst kikiáltási érem valamint
ezernyi elismerő levél van birtokomban.
képes árjegyzék ingyen és bérment.

Angol stílusban készült HÁLÓSZOBA és renesans stílusban Ebédlőszoba

bulor eladó

SEFCSITS LAJOS asztalosnál,
VI. K. Halasi-ut 203. sz.

7819/a. 901. sz.

HIRDETMÉNY

a házbérjövedelem bevallása és a házösszeírás tárgyában.

A házbéradó három év tartamára, vagyis az 1902., 1903. és 1904. évekre való érvényrelyel ujtól kivetendő lévén, az ezen kivetés alapjául szolgáló házbérjövedelem vallomások benyújtására a m. kir. pénzügyministerium f. évi 78300. sz. a. kiadott rendeletével az 1901. évi november hó 15-től 30-áig terjedő időt tűzte ki.

Felhivatnak ennél fogva a háztulajdonosok, hogy az ingyen kézbesített házbérjövedelemvallomási ívet pontosan és a valóságnak megfelelő hűséggel töltsék ki s azt a községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál) legkésőbbben 1901. évi november hó 30-áig okvetlenül nyujtsák be.

A háztulajdonos vagy a háznak állandó haszonélvezője, a házbérvallomását meghatalmazott által is eszközölheti, házbér eltitkolás esetében azonban az adómegővővidítés miatti felelősség a háztulajdonost terheli. Ha több a tulajdonos, a vallomást valamennyinek, vagy az általuk e végre különösen felhatalmazottnak kell aláírni és a vallomás helyességéért valamennyi felelős.

A házak nyers jövedelmét képezi együttvéve mindaz, a mit a tulajdonos a bérbeadott ház használatá fejében a bérlőtől huz.

A bérjövedelem alatt tehát nemcsak az e czímen tényleg kikötött pénzbeli szolgáltatás, hanem mindaz értendő, mit a bérlő a bérlmény használatá fejében ellenértékképp fizet: ilyenek az állami és községi adók, tűzkár biztosítási összeg, közmunka, katonai elszállásolás és házjavítások vagy állandó átalakítások költsége, továbbá mindazon összegek, melyeket a bérlő a bérbeadónak: fizetett, éjjeli világítás, szemétkihordás és más ilyenmő költségek cz mén fizet s végre minden egyéb természetbeni szolgáltatások. Ennélfogva a háztulajdonos vagy annak meghatalmazottja a lakbérletek minden épületnél, lakosztálynál vagy egyes lakrészeknél általában minden levonás nélkül ugy köteles bevallani, a mint azok szerződésileg megalapítottak.

Butorzattal együtt bérbeadott épületek vagy lakrészek házbéradó alapjául ugy vétetek fel, miutha butorzat nélkül adatnak volna ki, levonatván az összes bérlő az a többlet, mely a butorzatra esik.

Ugyanaz áll akkor is, ha a ház kerttel együtt adatik bérbe, mely esetben a kertre eső többlet vonatik le.

A házak nyers jövedelméhez csupán azok az összegek nem számítottak, melyeket a bérlő némely községben ugynevezett házbérkrajczárok elnevezése alatt fizet. Ezek az összegek azonban a ház nyers jövedelmétől elkülönítve mutatóndók ki, vagy a vallomásban megjegyzendő, hogy a bevallott nyers házbérjövedelem ezek a házbérkrajczárok is befigyaltatnak, mely utóbbi esetben az adókivetést teljesítő közegek a házbérkrajczárok czímén szedett összeget a ház nyers jövedelméből mindenekelőtt, vagyis még az épületfenntartási költség és értékfőrészletés fejében leszámítandó törvényes százalék leütése előtt, hivatalból fogják levonni.

Az ezen leütés után mutatóndó s teljes összegében bevallott nyers házbérjövedelem alapján a házbéradó tárgyát képező tiszta jövedelmét szintén nem a bevalló háztulajdonos, hanem a házbéradót kivelő közegek számítják ki a fennálló törvény értelmében.

Tényleges viszonyok és adatok iránt, melyekből bárkinek házbérjövedelem megítélhető, köteles mindenki tudomása szerint felvilágosítást adni, ha erre őt a hatósági közegek felszólíjják.

A lakbérlet magán a bérvallomási íven bizonyítják a vallomás helyességét, nevüknek a háztulajdonos kötelességszerű felhívása folytán az illető rovatba bejegyzése által.

Az a házbirtok s, ki a bevallási ívet, annak kitöltése előtt, azaz mielőtt abba a bérösszegeket bejegyezte volna, a lakbérlettel aláírta, annyiszor büntetetik 200 koronával, ahány bérlőnél követte el ezt a mulasztást.

A befizetett bírság egészben a feljelentőnek adati. (1873. VI. t. c. 3. §.)

A házbérjövedelem eltitkolása és valótlán adatok bevallása jövedéki kihágást képez, meiy az eltitkolt bérösszeg után járó adó 1—8-szorosával büntetetik. (1883. XLIV. t. c. 100. §.)

Ha a házbirtokos és lakbérlet közötti egyetértésből szándékosan követtetett el az adó kijátszása s ezáltal az államkincstár megkárosítása, mindkét fél a megővővidítésnek kitett összeg háromszoros megfizetésével büntetendő, (1868. XXII. t. c. 22. §.) és büntetés alól azonban felmentetik a bérlő, ha a törvény megszegésél 15 nap alatt ő maga jelenti fel a pénzügyigazgatóságnál. (1873. VI. t. c. 3. §.)

Az a házbirtokos, házgondnok vagy házfelügyelő, a ki a házbérvallomást az 1883. XLIV. t. c. 15. §-ban körülírt felhívás daczára sem adja be, vagy a hiányos alakban beadott vallomás hivatalosan megjelölt hiányait a kivető közegek által kitűzött legalább nyolcz napi záros határidő alatt nem pótolja: a hiányok kipóllása végett elrendelt helyszíni szemle költségeit viselni tartozik és 2 koronától 100 koronáig terjedhető bírsággal büntetendő. (1883. XLIV. t. c. 15. és 101. §§.)

Végül kijelentetik, hogy ha a bevallási űrlapoknak az érdekelt felek könnyebb-ségére elrendelt kézbesítése bármely ok vagy akadály miatt elmaradna is, ez az illető háztulajdonost a bevallás benyújtásának kötelezettsége alól fel nem menti; ez esetben a szükséges űrlapok a község-nél (városnál) szerzendők be.

Kelt Szabadkán, 1901. évi november hóban.

Városi adóhivatal.